

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Václava Novotného v právní věci žalobce: **R. M.**, zast. advokátem Mgr. Alešem Gracíkem, se sídlem AK Masarykovo nám. 1144, Nový Bydžov, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 12. 2004, č. j. 14 Az 51/2003 – 18,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 23. 10. 2002 č. j. OAM-1112/LE-VL19-02-2002 byla jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu.

Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí krajský soud výše uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl; proti tomuto rozsudku podal žalobce (nyní stěžovatel) kasační stížnost, v níž namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Stěžovatel je přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 14 zákona, popřípadě navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přehodnotil jeho situaci a posoudil, zda nelze udělit azyl podle § 14 zákona o azylu. V dalším odkazuje na skutková vyjádření v předchozím řízení. Opakovaně uvádí svou obavu z vyděračů v případě návratu do vlasti. Z tohoto důvodu žádá i o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší

správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozhodnutí soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Navrhl proto zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud posoudil v první řadě nezbytnost vydání rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s. a dospěl k závěru, že o něm není třeba rozhodovat, neboť věc byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně; přitom navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu.

Dle ustanovení § 109 s. ř. s. byl Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování. Proto např. porušování hospodářských, sociálních a kulturních práv, jejichž požívání je do značné míry závislé na stupni ekonomické vyspělosti příslušné země, nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je Česká republika vázána, a není tedy ani důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 azylového zákona, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnosti, rasové nebo politické skupině; zde by pak podle okolností případu přicházelo v úvahu naplnění podmínek pro udělení azylu.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona.

Ze spisu vyplynulo, že stěžovatel požádal dne 3. 10. 2002 o udělení azylu, v žádosti uvedl, že má ukrajinskou národnost, nebyl a není členem žádné politické strany a nebyl nikdy trestán. Ukrajinu opustil kvůli problémům s vyděrači. Pohovor ze dne 3. 10. 2002 byl na žádost stěžovatele veden v českém jazyce bez účasti tlumočníka, vypověděl v něm, že od počátku podnikání ve své vlasti měl potíže s vyděrači, kteří po něm požadovali peníze. V České republice již pobýval a podnikal od roku 1997 do roku 2001, kdy mu bylo uděleno

správní vyhoštění; vrátil se proto na Ukrajinu. Jeho bratranec spolu s vyděrači byl mezitím uvězněn v České republice, poté byl propuštěn a opět jej začal na Ukrajině hledat a vyhrožovat mu. Stěžovatel tak odcestoval na základě turistického víza opět do České republiky v červenci 2002. Pro nezákonný pobyt zde však byl zadržen policií a převezen do Z. v P. Zde se rozhodl vstoupit do azylového řízení. Uvedl, že nikdy neměl problémy s ukrajinskými státními orgány, soudy, policií nebo jinými institucemi. V případě návratu se obává věřitelů.

Žalovaný ani krajský soud nikterak nepochybily, když shledaly žádost stěžovatele o udělení azylu zjevně nedůvodnou ve smyslu citovaného ustanovení. Skutkový stav, ze kterého žalovaný i soud vycházel má oporu ve spise a není s ním v rozporu. Jestliže v žádosti o udělení azylu a v průběhu azylového řízení uváděl stěžovatel pouze důvody výše uvedené, tedy obavy z jednání soukromých osob a snahu o legalizaci svého pobytu, nelze správnímu orgánu vytýkat, že nehodnotil skutečnosti jiné stěžovatelem neuplatněné. Jiné důvody potom nemohl hodnotit ani soud.

Naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 zákona o azylu vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona. Pokud v řízení vyplyne nepochybná skutečnost, taxativně uvedená v § 16 odst. 1 písm. g) zákona, totiž, že stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, správní orgán, zamítne žádost jako zjevně nedůvodnou, aniž by zkoumal další důvody pro udělení azylu dle § 13, resp. § 14. Ze stejného důvodu neposuzuje ani otázku překážky vycestování. Skutečnost, že žalovaný nad rámec zákona zkoumal i podmínky pro udělení humanitárního azylu, jakož i překážky vycestování nemá za následek nezákonnost jeho rozhodnutí.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.) a žalovanému, který byl v řízení úspěšný, náklady řízení nevznikly, resp. je neúčtoval. Proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 14. března 2006

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu